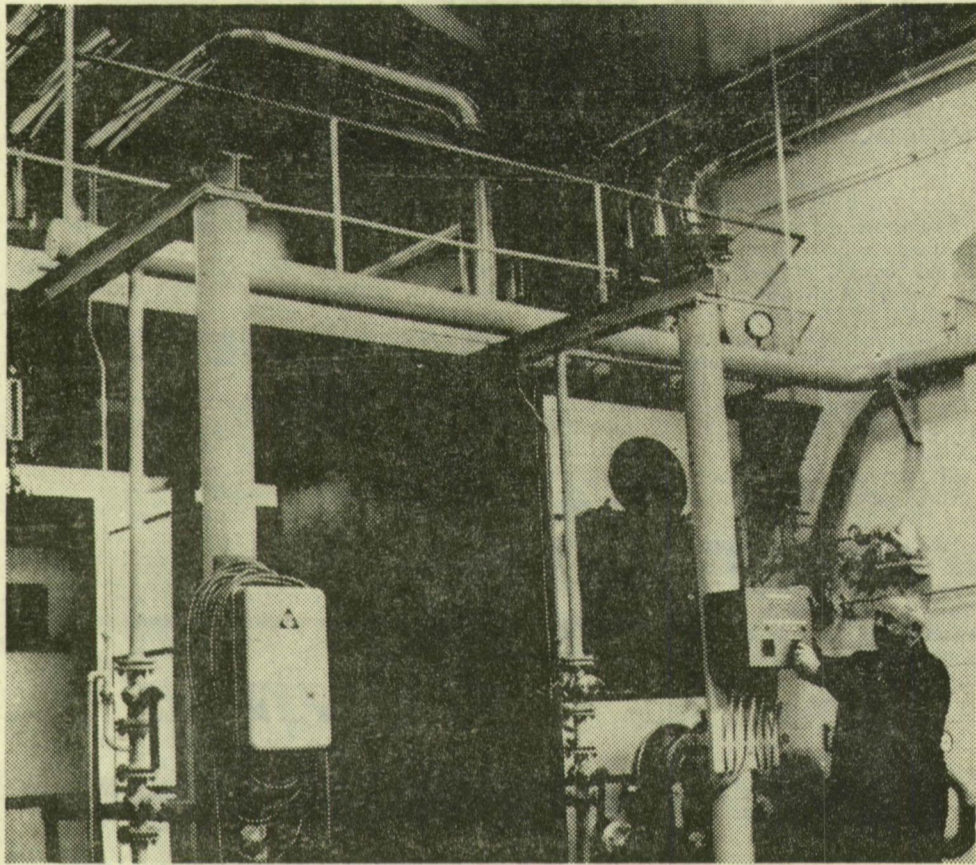

Építés helyett rekonstrukció

Megújul a Lenin körúti fürdő

Szén helyett gáz, füstös falak helyett ragyogó tisztaság jellemzi a kazánházat

A vízművek vállalata 1970-ben vette át szegedi fürdők kezelését. Sok gondot is velük, főként a Lenin körúti tisztasági és gyógyfürdővel, amelynek épülete, energiabázisa elavult volt. A vállalat vezetői tanulmányozták a bővítés lehetőségeit és indokait is. Kitűnt, hogy a fürdősobák számának növekedésével a tisztasági fürdő veszít ugyan jelentőségéből, de más szolgáltatásainak — gőz, medence — népszerűsége mégis növekszik. Az első elképzelés olyasformán alakult ki, hogy a gyógyvízhez települt gyógyfürdőt nevének megfelelően meg kell hagyni jelenlegi helyén, de létesíteni kellene egy modern, nagy medencékkel, szaunával ellátott fürdőt is a Belvárosban. A Szegedi Tervező Vállalat által készített terv valóban tetszetős volt, megvalósításához azonban hatalmas összegekre lett volna szükség, fenntartása sem ígérkezett rentábilisnak. Maradt tehát az a fel-

adat, hogy a bővíthetetlen, régi épületet hozzák mielőbb rendbe. Az elmúlt két és fél év alatt a vállalat 11 és fél millió forintot költött a fürdő rekonstrukciójára, amely még most sem fejeződött be. Legelőbb — tavaly — az energiabázist újították fel, kicserélve a múlt század végéről ittmaradt Bánó-Szűcs rendszerű, széntüzelésű kazánokat. A két új gőzkazán gázfűtésű, teljesítményük óránkénti 1 millió kalória. A most már tágas, szép, szinte konyhatisztaságú kazánházban egy harmadiknak is maradt hely: a tervek szerint egy olajfűtésű kerül oda tartaleknak. Áthelyezték a fürdő villamossági központját, s jelenleg a mosodát alakítják újjá, modern munkahellyé: új mosógépeket és gőzmángorlót szereztek be. A félmillió költséggel kibővített, felújított fizioterápiás forgalma sem csökken: egyre több a magánbeteg.

A vállalat dolgozói érdekében a szűkös lehetőségek között is keresi a megoldást a szociális helyiségek berendezésére. Másrészt egyes elhanyagolt munkahelyeket hozat rendbe: a karbantartó műhely jelenleg a soros. A belső gondokhoz tartozik még, hogy hiába az új energiabázis, ha az energiahasznosítás a régi csőrendszer avultsága, szerkezetbeli hibája miatt nem tökéletes. Ennek az egész fürdőt beárazó csőrendszernek ésszerűsítése most, az elméleti megállapítások után a gyakorlati feladat.

A fürdő vendégei mind-ebből keveset látnak. Az épület külsejének megújulása már látványosabbnak ígérkezik. Az Építő Ktsz dolgozói állványozták körül a fürdőt, hogy hozzáfogjanak a tetőszerkezet kicseréléséhez, befedéséhez. Az év végére tehát kívülről is megújul az ismert épület, a homlokzattal együtt. A vállalat ezzel a kettős rekonstrukcióval kívánja elérni, hogy a szolgáltatások is javuljanak: a régi épületben „új” fürdőt találjanak a vendégek.

V. M.

Módosították a művelődési otthonokról szóló kormányrendeletet

A Művelődésügyi Minisztérium a Szakszervezetek Országos Tanácsa Elnökségével, a KISZ-szel, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsával, a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsával, valamint az Ipari Szövetkezetek Országos Tanácsával egyetértésben néhány vonatkozásban módosította a művelődési otthonokról szóló korábbi rendelkezéseket. Ennek értelmében a művelődési központ, a művelődési ház és klubkönyvtár naptári évre szóló munkatervet készít, amelyet a fenntartó, működtető szerv hagy jóvá. A területi jelleggel működő művelődési otthonok éves munkatervének összeállításánál figyelembe kell venni a lakosság kulturális igényeit is. A nem tanácsai fenntartású művelődési otthon jóváhagyott munkatervét tájékoztatásul meg kell küldeni a helyi tanács végrehajtó bizottsága művelődésügyi feladatokat ellátó szakigazgatási szervének.

A járási területi feladatok ellátására a megyei tanács végrehajtó bizottsága jelöli ki a művelődési otthont. A fenntartó szerv hozzájárulásával bármelyik szerv által fenntartott művelődési otthon kijelölhető járási terü-

leti feladatok ellátására. A területi tevékenységből adódó többletkiadások fedezetéről annak a tanácsai művelődési otthonnak a költségvetésében kell gondoskodni, amelyet e tevékenység ellátására kineveztek. A nem tanácsai szerv által fenntartott, területi tevékenység ellátására kijelölt művelődési otthon ilyen feladatokkal kapcsolatos többletkiadásairól a művelődési otthon székhelye szerint illetékes tanács költségvetésében kell gondoskodni.

A művelődési otthon szakmai irányítását és ellenőrzését ellátó tanácsai szerv — hangzik a módosítás — e hatásköre alapján biztosítja a művelődéspolitikai elvek megvalósítását és a művelődési otthonok rendezvényeinek összehangolását.

A művelődési otthonok igénybevételeért járó bérleti díj összegét — a nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérleti, illetőleg használati díjára vonatkozó rendelkezések alapján — a művelődési otthon fenntartó szerve, illetőleg tanácsai művelődési otthon esetén a fenntartó tanács végrehajtó bizottságának művelődésügyi feladatok ellátó szakigazgatási szerve állapítja meg.

„Elfújta” ködtakaró

Szombat reggelre az óceán felől nagy sebességgel a Kárpát-medencébe beáramló légtömegek a déli órákra szinte elfújták a hazánkat két napja borító vastag ködtakarót. Míg pénteken az egész országot köd takarta, szombatra, az időjárás egyensúly megbomlása következtében létrejött gyors légmozgás eredményeképpen hazánk egész területe ködmentessé vált.

Magyar gazdasági küldöttség Új-Delhiben

Dr. Heiczman János kohó- és gépipari miniszterhelyettes vezetésével szombaton magyar delegáció utazott Új-Delhibe, a harmadik ázsiai vásárra. A látogatás arra is alkalmat nyújt, hogy

küldöttségünk a magyar-indiai gazdasági kapcsolatok fejlesztéséről, s mindenekelőtt a gépipari együttműködésről tárgyaljon indiai partnereivel. (MTI)

Verseny

— a hazai piacon

Verseny a javából! — állapíthatjuk meg, ha a szintetikus mosószer mind gazdagabb választékára, korszerű csomagolására és csökkenő árára gondolunk. Hasonló következtetésre jutunk akkor is, ha a televíziós vevőkészülékek gyártását, kereskedelmi forgalmát nézzük. Gondoljunk csak arra, hogy az Orion és a Videon páros versenyének következtében emelkedett a tévékészülékek garanciális ideje, egy esztendőről két évre, sőt, időszakonként bizonyos típusoké háromra. A piaci verseny vitathatatlan eredményeit fedezhetjük fel az olaj- és gáztüzelésű kályhák, fűtőberendezések növekvő gyártásában, választékuk bővülésében is. A termelőszövetkezetek feldolgozó üzemeiben, közös vállalatoknál gyártott konzervek, száraz tészta, tejtermékek szintén gyarapították az áruválasztékot.

Valószínűleg nehezebb lenne felsorolni azokat a termékeket — mert ezek vannak többségben —, amelyeket még nem mozdított ki a verseny évtizedes „nyugalmi” állapotukból. A termelő és az eladók számára persze kényelmes és átmenetileg talán még előnyös is ez a monopóliumhelyzet. A vevő viszont kiszolgáltatott: eszi, nem eszi, nem kap mást. S a népgazdaság is károsodik, ha az anyagot, az energiát, a munkaidőt korszerűtlen, vagy silány minőségű termékek gyártására fecsérel. Vajtozatlanul időszertel feladat tehát a monopóliumhelyzet gazdaságilag ésszerű korlátozása, a verseny körének szélesítése.

Sokan úgy gondolják, hogy verseny csak ott lehet, ahol párhuzamosan kettő, vagy több vállalat, szövetkezet foglalkozik az adott termék előállításával. Valójában a verseny, a versenyképes termelés nem feltételezi mindenáron a párhuzamos hazai gyártást. Gyakran ez egyébként is megvalósíthatatlan. Ha például két hazai vállalatnál gyártásának háztartási hűtőszekrényeket csupán azért, hogy verseny legyen a termelők között, annak több lenne a kára, mint a haszna. Mert a készülékek így kisebb szériákban, drágábban, korszerűtlenebb módszerekkel, s valószínűleg gyengébb minőségben készülnek. De ugyancsak sokba kerülne a verseny, a jelenlegi nagyságrendű termelés mellett, ha az autóbuszok, a konténerek, az erőműk, turbinák és generátorok stb. gyártását osztanák meg két vagy több vállalat között.

Mindehhez még hozzátehetjük: abból, hogy nincs párhuzamos gyártás, még egyáltalán nem szükségszerű a hazai termelő kiváltságos, monopóliumhelyzete. Noha a háztartási hűtőgépek gyártásával például egyetlen vállalat foglalkozik hazánkban, mégis bővült a választék, javult a minőség. A jászberényiek európai színvonalon dolgoznak, a garanciális időt is elsőnek emelték fel két évre. Mert a Lehel-készülékek csak látszólag vannak kiváltságos monopóliumhelyzetben. A hazai piacon versenyt támasztanak az import (szovjet, csehszlovák, lengyel) készülékek. De a Lehel hűtőszekrényeket egyre nagyobb mennyiségben exportálják is, s így külföldön még élesebb versenyben kell helytállniuk. Tehát a gyártók egy pillanattig sem pihenhetnek babérajukon.

Vagyis a hazai piacon folyó versenynek fontos eszköze a külkereskedelem, mindenekelőtt az import. A hazánkhoz hasonló, nyílt gazdaságú országokban, ahol a külkereskedelem súlya rendkívül nagy, az import fogyasztási cikkek aránya a

lakosság ellátásában többnyire két-háromszor magasabb, mint nálunk. A gazdag választék, az árubőség elképzelhetetlen nagyarányú import nélkül. Bár az utóbbi években tudatosan törekszünk az import és az általa támasztott verseny fokozására, az erőfeszítések bizonyos korlátokba ütköznek. A nyugati import mértékét behatárolja az ország devizahelyzete. (A nyugatról vásárolt fogyasztási cikkek bővítik ugyan a választékot, de korlátozott mennyiségű és viszonylag magas árú miatt érdemben nem szólnak bele a versenybe.) A szocialista országok pedig maguk sem bővelkednek fogyasztási cikkekben, s így a mérsékelt kínálat eleve korlátozza a tőlük származó importot. Az áruhiánya, a könnyű bel-földi értékesítés aligha készíti a termelőket kivételre, a verseny sajátos formájának, az éles világgiazi konkurrenciának a vállalására.

Az árubőség, amely részben szülője, részben következménye a versenynek, de mindenképpen a fogyasztói érdekeket szolgálja, csak sok esztendő kitartó erőfeszítése árán jöhet létre. Az elmúlt négy-öt évben sokat javult az áruellátás, csökkent a hiánycikkek száma, de a helyzet még mindig nem kielégítő. Ezért például hiába készült sok-sok állami és szövetkezeti üzem cipőt, eddig mégsem alakult ki igazi verseny közöttük, a lábbelik minőségét évek óta igen éles bírálatok érik. S a nagyarányú cipőexport sem serkentett jobb munkára furcsa módon inkább az elkényelmesedés irányába hatott. A vállalatok, a szövetkezetek előnyben részesítették ugyan a nagy sorozatú szovjet rendeléseket, de nem becsülték meg a valóban kedvező piacot. A magyar könnyűipari termékekkel szemben egyre nagyobb követelményeket támasztanak a szocialista országok piacai, amelyeken mind nagyobb mennyiségben megjelennek a nyugati áruk is. S e növekvő versenyre nem reagáltak üzemeink, ezért minisztériumi beavatkozásra került sor. Bevezették például a központi minőségellenőrzést, vagy — mivel a sorozatos figyelemzavarok nem hoztak eredményt — leváltották a Minőségügyi Cipőgyár 22. különböző beosztású vezetőjét.

A piaci verseny nem önkénteségen alakul, nem előzi meg felhívás és csatlakozás a termelő és a kiskereskedelmi vállalatok megismerésére térhet ki előle. Ha a feltételek adottak, a verseny a résztvevők szándékaitól függetlenül hat. A központi és az ágazati irányítási feladata a verseny feltételeinek megteremtése és mértékének, „hőfokának” szabályozása. Esetenként arra is ügyelni kell, hogy a verseny ne váljon öncélúvá, ne legyen több a népgazdasági kára, mint a haszna. Egyelőre azonban még inkább a monopóliumhelyzet felszámolása, a verseny feltételeinek megteremtése a fő feladat. Ezért célszerű például gyarapítani a kis- és középvüzetek ma még szerény számát. A nagyvállalati szervezetek felülvizsgálása során pedig — ha a monopóliumhelyzet fenntartásához nem fűződik bizonyítható népgazdasági érdek — kívánatos a versenynek és a vevőnek egyaránt kedvező decentralizálás. A kereskedelmi hálózat fejlesztésénél ugyancsak érdemes a bolti, a vállalati verseny feltételeit erősíteni, nehogy az értékesítés monopóliuma fékezze a választék bővítésére, a zavartalan áruellátásra irányuló erőfeszítéseket.

Kovács József

Termel a szegedi új földgázüzem

Szombaton reggel kilenc órák megkezdte működését a szegedi szénhidrogén-medence csaknem 300 millió beruházással felépült, úgynevezett szabadgázüzeme. Ezzel együtt üzembe helyezték a hozzátartozó egész komplexumot: a gáztermelő kutaktól az országos távvezetékig megépített berendezéseket.

Szombaton, illetve a még próbatermelési időszaknak számító következő napokban körülbelül másfél millió köbméter gázt ad naponta az országnak az új üzem. Amennyiben a berendezések kifogástalanul működnek, illetve a gázfogyasztók is folyamatosan bekapcsolódnak, napi négy millió köbméterre növekszik a termelés.

A most megnyitott kutak az új üzemmel együtt nemcsak a fűtőgázellátást javítják, hiszen rendkívül fontos célokat szolgálnak a leválasztott szénhidrogén-szármarazékok is. A leválasztott nyersgázolint egyelőre az ugyancsak távvezetékbe kerülő kőolajba keverik, azonban épül már magyar-szovjet kooperációban egy másik, még nagyobb gázüzem, amely a nyersgázolinnál propánt, butánt, izobutánt, izopentánt készít majd. (MTI)

Osztrák miniszter Budapestben

Dr. Josef Staribacher osztrák kereskedelmi és iparügyi miniszter Magyarország és Ausztria új, hosszú lejáratú kereskedelmi megállapodásának aláírása alkalmából szombat délelőtt Budapestre érkezett.

Dr. Bíró József és dr. Josef Staribacher osztrák kereskedelmi és iparügyi miniszter szombat délután a Külkereskedelmi Minisztériumban aláírta az október 27-én parafált új magyar-osztrák ötéves, hosszú lejáratú kereskedelmi megállapodást és ennek keretében az 1973-as évre szóló árucseré-forgalmi jegyzőkönyvet.